

Ləkaləkatə nga Bulusə ka ənji Kwalasiya

¹ Wiinə ləkaləkatə ca dzə daciiki Bulusə, masləkee əndə nga Yeesu *Aləmasiihu makə sətə mwayi Əntənfə. Inə da ndzəkəŋushi'inaamə Timooti * ² ca nəhəpaa tuunə patə ənji nga Əntənfə də Kwalasiya. Ma una, ndzəkəŋushi'iniinə nuunə ənji goonga. Ləbə da Aləmasiihu nuunə. Wa Əntənfə Dəsənaamə a də koonə pwapoonə, ca vii koonə ndzaanə jamə.

*Kuyiriinə nga Bulusə tə Əntənfə putə nga ənji
Kwalasiya*

³ Ma inə agi də də'wa ka putə goonə, agi kuyiriinə niinə tə Əntənfə Dii Slandanaamə Yeesu Aləmasiihu taa guci patə. ⁴ Agi kuyiriinə niinə tə ci, acii kə fi inə makə sətə vii unə goonga ka Yeesu Aləmasiihu. Kə fi inə əsə makə sətə cuuna uudə ənji nga Əntənfə patə. ⁵ Ma cuuna də ha'ə, acii agi kanə nuunə nə ka sətə dəkəpaa Əntənfə koonə gatə dagyə. Dagi fa Njunyi Habara, waatoo, wabənə nga tantanyinə, paariigyuunə də sətə dəkəpaa Əntənfə koonə.

⁶ Agi siyinə nə wabənə nga Njunyi Habara asəkə duuniya patə. Agi kiranə nə ci njunyi ndzaanə a ədzəmə ənji patə, makə sətə cii

* **1:1** 1.1 masləkee əndə: Gal. 1.1. **1:3** 1.3 Af. 1.16; 1 Tees. 1.2-3. **1:4** 1.4 Af. 1.15. **1:5** 1.5 1 Piita 1.3-4; Af. 1.13.

kəya kira ɲunyi ndzaanə aahadoonə noonə əsə, ndzanənə ka saa'itə 'watəgyuunə luu wabənəkii. Davə paaratəgyuunə paŋgəraŋə makə sətə dʒii Əntaŋfə koonə barəkaanə. ⁷ Kə jigunyuunə

pwapoonə ɲga Əntaŋfə acii kaɗashinə geenə Əpaferasə. Ma ca, əndətə ciina slənə ka hakii nə ci; də ədzəmə rəɲwə cii kəya slənə ka Aləmasiihu ahadoonə ka madəbama geenə. †

⁸ Ci bii keenə makə sətə kavə Ma'yanə ɲga Əntaŋfə uudənə a ədzəmuunə.

⁹ Ci dʒii daga ka saa'itə fii inə habara goonə ha'a, mazaarəmiinə ka ɗa də'wa ka Əntaŋfə ka putə goonə, ina ɗa də'wa kaa ca shiitə koonə patənə ɲga sətə mwayi ci, waatoo, wa ca tsakə koonə Ma'yanaakii koonə upaa haɲkala da shii uushi'inə ɲga'a. ¹⁰ Maɗa kə dʒii ha'a, ka

mbeenə nuunə ka ndzaanə makə sətə mwayi Slandanaamə, una ɗa sətə kadeesəkə ka ci taa guci patə. Ka ɗanə nə ndzaanə goonə ɲga'a də dagwa slənə kama kama, ka tsakənə nuunə dzənə aakəɲwa əsə agi shiinə tə Əntaŋfə.

¹¹ Ma ca, pooshi uushi ətə cii kəya ətee agi məghərəvənaakii. Aciikii agi kədiinə niinə aci-ikii əsə, kaa ca vii koonə ɲgeerənaakii ka shaŋə, una shii ndzaanə ndihə ndihə, una mbee ka sə'watə taa mi patə. ¹² Kuyiriimə tə Dəsənaamə də moodasəka, acii kə mbu'utəgi ci duunə bahə upaa ɲunyi uushi'iitə ɗəkəpaa ci ka ənjaakii agi camənə. ¹³ Ci luupaa taamə acii baawəɗa ɲga

1:6 1.6 Slənə 2.41; Rooma 1.13; 1 Tim. 3.16. † **1:7** 1.7 Əpaferasə: 4.12; Filim. 23. **1:8** 1.8 1 Koor. 8.1. **1:9** 1.9-10 Af. 1.17; Fil. 1.9. **1:10** 1.10 Af. 4.1; 2.10; Fil. 1.27. **1:11** 1.11-12 Rooma 5.2; Af. 1.18.

təkunə, ca əjipaa taamə jamə agi nwanuunə nga Uuzənaakii kashashinaakii. ¹⁴Uuzənaakii tifyagi kaamə 'waslyakəənə gaamə, daciikii ndzaa amə ka dimuyinə.

*Wabənə agyanə Yeesu *Aləmasiihu da slənaakii*

¹⁵ Ma Əntanfə, pooshi əndə sha nee ka ci.

Amma ma Aləmasiihu ənə nee ənji də ginə, ndilə ndilə makə sətə dīi Əntanfə nə ci.

Ci nə nga təkəṇwanə

palee ka patənə nga sətə ghənyi Əntanfə.

¹⁶ Taa mi patə, daciikii ghənyi Əntanfə,

sətə agintanfə da sətə anə hanyinə,

uushi'iitə ci ginə a nee

da ətə pooshi ginə ka neenə patə,

da uushi'iitə gatə dagyə da i əpinə a matii patə, taa iitə nə baawəfatii patə.

Daciikii ghənyi Əntanfə uushi'inə patə,

ka ci ghənyi ci əsə.

¹⁷ Aləmasiihu nə təkəṇwanə nga taa mi patə,

ci nə kilatii əsə.

¹⁸ Ci nə nə nga shishinəkii, waatoo, Ikəliisiya. ‡

Ci 'watəgi də Ikəliisiya,

tə ci 'watəgi Əntanfə madeenə agi maməətə ənja kaa ca ndzaanə ka gawə nga uushi'inə patə.

¹⁹ Acii kə kadeesəkə ka Əntanfə

1:13 1.13-14 YooH. 5.18; Luka 22.53; Slənə 26.18; Af. 1.6,7,21; 2.2; 6.12. **1:15** 1.15 YooH. 1.18; 2 Koor. 4.4; 1 Tim. 6.16; Ibər.

1.3. **1:16** 1.16 1.13; YooH. 1.3,19; 1 Koor. 8.6; Ibər. 1.2. **1:17**

1.17 YooH. 1.1; 8.58. ‡ **1:18** 1.18 nə nga shishinə: 2.19; 3.15; Af. 1.22-23; ci 'watəgi: Slənə 4.2; 26.23; 1 Koor. 15.20; Səniinə 1.5.

1:19 1.19 2.9-10; YooH. 1.16; Af. 1.23.

kaa Uuzənaakii a ngərə
tə patənə nga ndilə ndilə tə ndzaanaakii.

²⁰ Kə kadēesəkə ka Əntanfə əsə

kaa təya nara daciikii taa tii da mi patə.

Kə kira ci jamənə

dagi əjigi idənə nga Uuzənaakii ashi ənfwa.

Də danə ha'ə deegi ci taa ka mi patə

a duuniya da dadagyə,

təya ndzaanə da ci ka ma rənwə yadə
mabizhinə.

²¹ Ma nga nukə, ma una, ənji daawaanə nga
Əntanfə njuunə. Dzaɗə dzaɗə njuunə da ci
acii 'waslyakəətə njuuna ɗaada da ətə njuuna
hiima.

²² Amma, ma nga ənəna, kə haɗatə
Əntanfə duunə dagi əntənə nga Uuzənaakii,
koona ndzaa ka ma rənwə ləbə da ci, una shii
ndzaanə ka ənjaakii, una ndzaanə malaabakii,
yadə idəpaa uushi ashuunə, saa'itə nuunə a dzə
aakəɲwaciikii.

²³ Maɗa kaa ca ɗa ha'ə, see a
dzuunə aakəɲwa də vii ədzəmə ka Yeesu, una
kəɲaanə ndihə ndihə, goona gugudə. Gadə taa
mi a ngərəgi haɲkala goonə shaɲə, ga hiima
goonə a dzəgi anə sətə fii unə asəkə Nūnyi
Habara. Ma nyi Bulusə, slənaaki nə waaza
Nūnyi Habaratsa. Waatoo Nūnyi Habarakii
waazii ənji ka taa wu patə asəkə duuniya.

Slənə nga Bulusə ka ənji nə'unə tə Yeesu

²⁴ Yoo, ma nga ənəna, ka moodasəkə nə
nyi putə nga cibəənə cii kya cibə ka putə

1:20 1.20 Rooma 3.25-26; Af. 1.9-10,21; 2.13-16. **1:21** 1.21-22
Rooma 5.10; Af. 2.12-13; 5.27. **1:23** 1.23 2.7; Af. 3.17; 1 Tim.
3.16; Ibər. 3.6.

goonə. Aci dagi cibəənə cii kya cibə cii kya uudəpaa cibətə dəkəpaa Aləmasiihu ka putə nga shishinəkii, waatoo, Ikəliisiya. ²⁵ Əntənfə ta'i tə nyi kaa nya ndzaa ka əndə slənənə ka Ikəliisiya. Ci kavə tə nyi ka də slənətsə ka putə goonə, waatoo, slənə nga waazagi wabənaakii patə. ²⁶ Ma nga njukə, ma'umbeekii nji wabənə nga Əntənfə ka ənja. Amma, ma nga ənənə, kə ngiragi ci pəngəraŋə ka ənjaakii.

²⁷ Ma təya, kə dīi Əntənfə aniya nga ngiragi ka tii dūunuunə da məghərevənə nga sətə nji ma'umbeekii. Ma ətsa, ci nə: unə ətsə əntaa Yahudiinə maa, a ədzəmuunə nə Aləmasiihu. Waatoo, weewee ka ndzaanə nuunə ka hakii da Əntənfə agi dūunuunaakii. § ²⁸ Aciikii tə Aləmasiihu ciina waaza ka ənji patə, ina dzalə tə tii, ina dzəgunə ka tii də haŋkala, keena kərə tə taa wu patə aakəŋwacii Əntənfə, taa wu ahadatii, təya ndzaanə mazəŋakii agi ləbənətii da Aləmasiihu. ²⁹ Ka putakii cii kya ciŋə agi slənəkii də mađuunə ngeeriitə vii Aləmasiihu ka nyi. Ci ca slənə ashiki kaa nya uudəpaa slənəkii.

2

¹ Kə mwayi nyi una shii makə sətə cii kya ciŋə ka putə goonə da ənji Lawədikiya da hara ənjitə pooshi sha nee ka nyi də ginətii. ² Ma cii kya də ha'ə, koona kəŋaanə ndihə ndihə

1:24 1.24 2 Koor. 1.5; 11.23-29; Af. 3.13. **1:25** 1.25 Af. 3.1-3.

1:26 1.26-27 2.2; 4.4; Af. 3.6. § **1:27** 1.27 məghərevənə: 3.4; Rooma 5.2; Af. 1.18. **1:28** 1.28 Af. 4.13. **1:29** 1.29 Af. 3.20; Fil. 4.13.

də ngeerənə asəkə ədzəmuunə, una uudəshi, una shii ndzaanə ləbə ka hakii, una shii nga'ə tə wabəətə nji ma'umbeekii, koonə paaratəgi nga'ə tə sətə ɓaarii Əntanfə kaamə, waatoo, Aləmasiihu. ³ Daciikii tanə upaa nə ənji shii uushi da nnyeni hiima patə.

⁴ Ma bii nyi ətsa, acii gadə taa wu a ha'utə duunə də makudə kudə wabənə nga jarəwiinə.

⁵ Taa ngahi dii amə dzadə dzadə, amma ləbə ka hakii nə ma'yanə gaamə. Makə fii nyi vii unə ədzəmə ka Aləmasiihu, kəŋaanuunə ndihə ndihə, kə dii ka nyi moodasəka.

*Kura əpinə agi ləbənə da *Aləmasiihu*

⁶ Makə kə liwuunə tə Yeesu Aləmasiihu, ndzaa ci ka Slandanuunə, dəmə aakəŋwa də ndzaanə ləbə da ci ha'ə. ⁷ Ndzaamə asəkə ciikii makə sətə ci ənfwə a əji sləəginə aagi hanyi. Tsakəmə gərənə aakəŋwə aakəŋwa, dəmə aakəŋwa də vii goonğa ka ci makə sətə jigunyuunə, kuyiriimə tə Əntanfə taa guci patə.

⁸ Nəhəmə noonə na acii ga taa wu a ha'utə duunə də makurəŋə shiinaakii nga zaɓə. Ma tsarə nga shiitsa, dagi alə'aada nga ənji shiŋkinə shigi da nga bariyatii, əntaa dagi dzəgunənə nga Aləmasiihu. ⁹ Ma bii nyi ətsa, acii ma Aləmasiihu, ashikii caama nee ka patənə nga ndilə ndilə tə ndzaanə nga Əntanfə. ¹⁰ Ma una, kə upaa unə tə patənə nga tantanyitə əpinə nga

2:2 2.2 1.26-27; Af. 5.2. **2:3** 2.3 Waɓ. 2.4-5; 1 Koor. 1.24,30; Af. 3.19. **2:4** 2.4 2.8; Rooma 16.18. **2:5** 2.5 1 Koor. 5.3. **2:7** 2.7 1.23. **2:8** 2.8 1 Tim. 6.20. **2:9** 2.9-10 1.19; 2.15,20; Af. 1.21.

Əntanƣə dagi ləbənə goonə da Aləmasiihu. Ci ca ƣa ƣwanjuunə agyanə patənə ƣga uushi'iitə da i əpinə a matii, taa iitə nə baawəƣatii patə.

¹¹ Dagi ləbənə goonə da ci əsə upaa unə tantanyitə *ryaminanə. Waatoo, əntaa tsarə ƣga ryaminaatə ci ənji shinƣinə a ƣa, amma, ma tsarə ƣga ryaminaatsa, ƣgərəgi hanƣala ƣga ƣa 'waslyakəənə. Ci nə ryaminanə ƣga Aləmasiihu.

¹² Ma saa'itə ƣii ənji koonə bapətisəma, kə ndzaa ci makə kə ƣgəƣəgi ənji tuunə ləbə da Aləmasiihu, ənjə a madəe koonə ləbə da ci əsə, acii kə gi'yuunə ƣgeerənə ƣga Əntanƣə ətə madəe ka Aləmasiihu aƣi maməətə ənja.

¹³ Ma ƣga ƣukə, makə maməətə ənji ƣji Əntanƣə a nee koonə putə ƣga slənə 'waslyakəənə goonə da putə ƣga ghatə shiinə goonə tə ci. Amma, ma ƣga ənəna, kə madəe ci koonə ləbə da Aləmasiihu, ca tifyagi kaamə 'waslyakəənə gaamə patə, ¹⁴ ca tsəərəgi ləkaləkatə ƣga bəzə dəməətə nja nə'u taamə putə ƣga ghatə nə'u *bariya, ca tsəərəgi də gwa'avənə aashi ənfwa.

¹⁵ Də əntənə ƣga Aləmasiihu aashi ənfwa kanəvə ci ka ƣgeerənə ƣga patənə ƣga uushi'iitə da baawəƣa. Ca kwaasləgi mapa agyanətii patə, ca ƣavə ka tii ayinə akəƣwacii patənə ƣga ənja.

¹⁶ Acii ha'ə, ga taa wu a yaaree ka ƣəəkə koonə bariya agyanə zəma taa sə ƣga sanə, taa ƣaada kumənə, taa kumənə ƣga kəjənə ƣga kura ləgida taa agyanə ifə uusərə ƣga əpisəka.

2:11 2.11 Af. 2.11. **2:12** 2.12 3.1; Rooma 6.3-4; Af. 1.19-20; 2.6. **2:13** 2.13 Af. 2.1,5. **2:14** 2.14 Af. 2.15-16; 1 Piita 2.24. **2:15** 2.15 2.9-10.

¹⁷ Ma uushi'iitsə patə, ma nga nukə, kə ndzaa tii ka mēndzaangu'inə nga sətə na dā. Amma, ma tantanyinəkii, Aləmasiihu. ¹⁸ Goona kapaa rəgwa kaa taa wu a saawee koonə də banə oo'i, əndə'i uushi nə ci, acii puta cii kəya siini, ca həətəpaa naakii nə nga da'wa, ca paslə tē malaa'ikanyinə əsə. Ma tsarə nga əndətsa, aslētə naakii nə cii kəya aslētə zabə. Hiima nga əndə shiŋkinə nə hiimaakii. ¹⁹ Kə kagi tii tē Aləmasiihu ətə dīi ka nə nga shishinə, waatoo, Ikəliisiya. Makə sətə dīi shishinə nga ənda magəŋukii də bərəda ka gwadə ka gwadə, ha'ə ndzaa Ikəliisiya patə magəŋukii ka hakii də baawədə nga Aləmasiihu, təya upaa zəma, təya gərə makə sətə mwayi əntanfə.

*Məətənə da madətənə ləbə da *Aləmasiihu*

²⁰ Yoo, kə shii unə, ma unə da Aləmasiihu, kə məətəgyuunə. Makə dīi ha'ə, kə ndzaa ci, pooshi bariya nga ənji *duuniya da ngeerənə anuunə ma'ə. Ya makə dīi ha'ə əna, ka mi saŋə cuuna ənə ka dānə makə nga ənji duuniya? Ka mi saŋə cuuna nə'u wabəətsə ci ənjə a waaba? Agi banə nə ənji: ²¹ "Ga ha kəsə sətə aaciiku, ga ha təbətə sətə, ga ha uree ka ətsə əsə". ²² Ma tsarə nga bariyanyitə patə, agyanə uushi'iitə ca saawagi pii pii ci təya wabə. Pooshi bwatyatii ma'ə. Əndə shiŋkinə ci saakii laalatə bariyanyinəkii da dzəgunənəkii. ²³ Ma tsaratii, ma neenə ənda, makə dagi shiinə ca

2:16 2.16 Rooma 14.1-6. **2:17** 2.17 Ibər. 8.5. **2:18** 2.18 Af. 1.21. **2:19** 2.19 1.18; Af. 4.16. **2:20** 2.20 2.9-10; Gal. 4.3-5,9. **2:21** 2.21-22 Isaa. 29.13; Mat. 15.9; 1 Tim. 4.3; Ibər. 13.9.

shigi, acii agi kavənə nə tii əndə ka paslənə, ca banee ka naakii na, ca cibə də shishinəkii. Amma, ma tantanyinəkii, ma bariyanyitə patə, pooshi bwatyakii, acii pooshi tii da baawəda nga tənəpaa sətə mwayi shishinə d'anə shanə.

3

¹ Kə shii unə, ma unə da Aləmasiihu, kə madee Əntanfə koonə agi maməətə ənja. Makə kə shii unə ha'ə, kavəmə hiima goonə agyanə sətə dagyə ka hatə dīi Aləmasiihu dasə asəkə dəgələ nwanuunaakii, da ciizəma Əntanfə.

² Davəmə hiima goonə agyanə sətə davə. Goona ka hiima ka sənə agi duuniya.

³ Acii kə mətəgyuunə, ma'umbeekii nə əpinə goonə asəkə cii Aləmasiihu ga Əntanfə. ⁴ Aləmasiihu nə tantanyinə nga əpinə goonə. Ka jiganə nuunə da ci, una ndzaanə agi duunuunaakii saa'itə nii kəya jiga. *

Iirə əpinə da kura əpinə

⁵ Makə ha'ə ənə dīya, see a bwasee unə ka iirə ndzaanə goonə agi *duuniya. Waatoo, goona aləhiinə, goona dā ajjinəənə, goona dā badawaanə, goona ndzaa ka moo slənə bwaya uushi'inə, goona nee ka uushi'inə mətə mətə, acii ka ndzaanə nə səkii makə uuləminə goonə. ⁶ Putə nga tsarə nga slənətsə ha'ə nə mabətesəkə nga Əntanfə a shi aanə ənjitə

3:1 3.1 2.12; Af. 1.20. **3:2** 3.2 Mat. 6.33. **3:3** 3.3 Rooma 6.4; 2 Koor. 5.14. * **3:4** 3.4 Gal. 2.20; Fil. 1.21; duunuunaakii: 1.27; Fil. 3.21; 1 Koor. 15.43; 1 Yooh. 3.2. **3:5** 3.5-8 Gal. 5.19-21. **3:5** 3.5 Rooma 6.6,11; Gal. 5.24; Af. 4.19; 5.3.

naanagi ka fanə tə ci. ⁷ Unə də noonə nə maa, ma saa'itə unə ma'ə agi slənə 'waslyakəənə, kə njuuna dfa tsarə uushi'iitsa.

⁸ Amma, ma nga ənəna, bwaseemə ka patənə nga uushi'iina. Waatoo, goona madēe ka mabizhinə, goona bəzə səka, goona dfa ngərəkikinə, goona dzaanahiinə, goona wabə sə nga ayinə. Ma ətsa, ga ca shigi da moonə shaŋə. ⁹ Goona jaarakəshi ma'ə əsə. Aci kə bwasee unə ka iirə ndzaanə goonə nga ŋukə da bwaya slənə goonə, ¹⁰ una upaa kura haŋkala. Ma ətsa, Əntaŋfə vii koonə. Agi dzənə nə ci də hadəginə taa guci patə kaa ca pusha da naakii haŋkala, koonə tsakə shiinə tə ci də nga'ə. ¹¹ Ci dīi, pooshi kama kamaanə nga Yahudiinə da hara slikərənə. Pooshi kama kamaanə nga *maryamina ənja da ənjitə pooshi ryaminii. Pooshi banə, waanə məshipətə ənda. Pooshi banə waanə əndətə pooshi shii uushi'inə. Pooshi banə waanə mava taa dimwa. Tii patə, uushi rəŋwə nə tii akəŋwacii Əntaŋfə. Amma Aləmasiihu nə magadə uushi. Ci nəndə a ədzəmə ənjitə ləbə da ci patə.

¹² Ma unə, ənji nga Əntaŋfə nuunə. Kə uu'i ci tuunə, kə ta'i ci tuunə. Makə ha'ə, nəhəmə təgunuunə nga ənja, una dfa nga'əənə, una həətəpaa noonə na akəŋwacii ənja, una kəsə ənji də moodasəka, una sə'watə taa mi patə, ¹³ una ndzaa də səkə pu'u. Madfa kə

3:6 3.6 Af. 5.6. **3:7** 3.7 Rooma 1.18; Af. 5.8. **3:8** 3.8 Af. 4.29; 5.4. **3:9** 3.9 Af. 4.22,25. **3:10** 3.10 'Wat. 1.26-27; Af. 4.24. **3:11** 3.11 2.11; Gal. 3.28; 1 Koor. 12.13. **3:12** 3.12-15 Af. 4.2-4.

ma'i mabizhinə ahada hara ənji agyuunə, wa təya tyaaftyagishi. Tyaaftyagishimə makə sətə tyaaftyagi Slandanaamə tuunə. ¹⁴ Ma palee pata, uudəshimə, acii uudənə nə anətənə tuunə ka ma rəjwə. ¹⁵ Ma jaməətə ci Aləmasiihu a vii, wa ca nəhə patənə nga uushi'iitə cuuna moo slənənə. Acii ka ndzaanə agi jamənə ha'ə 'wii Əntanjə tuunə, una ndzaanə makə əndə rəjwə. Ndzaamə ka ənji kuyiriinə tə ci əsə.

¹⁶ Kəsətəmə wabənə nga Aləmasiihu a ədzəmuunə tənə tənə. Dzəgunəshimə, una dzaləshi ahadoonə də han kala. Duunətəmə tə Əntanjə də ka wanyanə kama kama, una dūunətə tə ci də wanyaatə ci Ma'yanaakii a vii koonə. Dəlamə də ci də moodəfuunə patə, una kuyirii tə ci. ¹⁷ Ma slənə goonə da wabənə goonə patə, dāmə də ləmə nga Slandanaamə Yeesu, una kuyirii tə Əntanjə Dəsənaamə də ləməkii əsə.

Ndzaanə nga ənji nə'unə tə Yeesu agi kura əpinə

¹⁸ Ma unə makinə, baneemə ka nuunə akəjwacii nguyirənə goonə, makə sətə dəbee una dā agi ləbənə goonə da Slandanaamə.

¹⁹ Unə nguyirənə əsə, uudəmə makinə goonə, goona kəsə tə tii də bwaya aginə.

²⁰ Unə manjeevənə, fatəmə sətə ci ənjitə pwayi tuunə a ba koonə patə, una dātə, acii ci kadeesəkə ka Slandanaamə.

3:13 3.13 Af. 4.32. **3:14** 3.14 Af. 5.2. **3:15** 3.15 1.18,20; 2 Koor. 13.11; Af. 1.23; 4.4. **3:16** 3.16-17 Af. 5.19-20; Ibər. 13.15. **3:18** 3.18-4.1 Af. 5.21-6.9.

²¹ Unə dii manjeevənə əsə, goona dzalə manjeevənə goonə də bəzee ka səkətii zabə zabə, acii gadə ədzəmətii a lagi.

²² Unə maviinə, fatəmə sətə ci slanjii nuunə ənji shiŋkinə a ba koonə patə, una dātə. Goona slənətə ŋga'ə wata ka rəgwa ginətii koonə shii kadeesəkənə ka tii. Amma slənəmə ka tii də ədzəmə rəŋwə, makə dii unə ka ənji gərə'unə ka Slandanaamə. ²³ Taa ŋgutə slənə cuuna slənə patə, slənəmə də ədzəmə rəŋwə, makə ka Slandanaamə cuuna slənə, əntaa wata ka putə ŋga ənja. ²⁴ Kə shii unə, Slandanaamə na vii koonə shikwa goonə, waatoo, sətə dəkəpaa ci ka ənjaakii. Acii Aləmasiihu nə tantanyitə Slandanuunə cuuna slənə ka ci. ²⁵ Patənə ŋga ma'waslyakə ənja, ka ki'itənə nə Əntaŋfə ka tii 'waslyakəənatii. Acii ma ca, ka lanə nə ci gəŋwanə də rəgwakii, paa ci ka tsaamənə ka məghərəvənə ŋga ənda.

4

¹ Unə slanjii maviinə, kəsəmə maviinə goonə də ŋunyi aginə, una hada də tii makə sətə dəbee. Kə shii unə, tə'i Slandanuunə noonə əsə dagyə.

Wabənyinə kama kama

² Dəmə aakəŋwa də kədiinə acii Əntaŋfə. Ciŋəmə, goona zaarə. Kuyiriimə tə ci əsə.

³ Ma una da də'wa, kədiimə ka putə geenə əsə, ka Əntaŋfə a wunəgi keenə rəgwa, keena waaza wabənaakii ka ənja, ina dzəgunə ka tii

3:24 3.24 Af. 6.8. **3:25** 3.25 Yak. 2.1. **4:1** 4.1 Leew. 25.43.

4:2 4.2-4 Rooma 15.30; Af. 6.18-19. **4:2** 4.2 Fil. 4.6; 1 Tees.

5.17.

wabənə ətə nji ma'umbeekii, waatoo, wabənə agyanə Aləmasiihu. Acii ka putakii nə nyi a furəshinə əndzə'i. ⁴ Damə də'wa, kaa nya shii wabənə furənjə furənjə agyanəkii ka ənji makə sətə dəbee.

⁵ Hakilamə ndzaanə goonə ahada ənjitə ma'ə maluumə tə Yeesu. Taa ɲgutə saa'i patə, dāmə ha'ə. ⁶ Wa wabənə goonə a ndzaanə ɲga'ə, wa ca ndzaanə ghəghə'i, ca tsakə ənja. Shiimə sə ɲga jikənə taa ka wu patə də rəgwakii.

Muudinə ɲga wabənə

⁷ Ma agyanə habaraaki, kadə nə Tikikusə a ba koonə patə. Ma ca, ndzəkəɲushi'inaamə nə ci, moodəkii. Agi slənənə nə ci də ədzəmə rəɲwə. Ənji slənə ka Slandanə niinə da ci. * ⁸ Ci dīi cii kya sləkee ka ci aabii unə, koonə shii makə sətə dīi inə ganə, ca tsakə koonə ɲgeerənə a ədzəmuunə. ⁹ Tii da Unisimasə na dzə. Ma ca, kadashinə geenə, ndzəkəɲushi'inaamə nə ci, mahoola ənda, əndə vəranə goonə. Ka banə nə tii koonə sətə ca dfaada ganə patə. †

¹⁰ Ma Arisətarəkusə ənə dīi inə ganə a furəshina da ci, kə nəhəpaa ci tuunə. Kə nəhəpaa Marəkusə tuunə əsə, ətə dīi tii ka dzədzənə rəɲwə da Barənaba. Madfa kə mbu'i Marəkusə aa hoonə, luumə mu'umuunaakii makə sətə shi nya bii koonə. ‡ ¹¹ Kə nəhəpaa Yeesu ətə ci ənjə a 'wa Yusətusə tuunə əsə. Ma

4:3 4.3 Rooma 15.30. **4:4** 4.4 1.26. **4:5** 4.5 Af. 5.16. **4:6** 4.6 Af. 4.29; 1 Piita 3.15. * **4:7** 4.7 Tikikusə: Af. 6.21-22. † **4:9** 4.9 Unisimasə: Filim. 10-12. ‡ **4:10** 4.10 Arisətarəkusə: Slənə 19.29; 27.2; Filim. 24; Marəkusə: Slənə 12.12.

ahada ɛnji slɛnɛnɛ ciina slɛnɛ da tii putɛ ɲga *ɲwanɲuunɛ ɲga ɛntanɲɛ, wata tii makkɛ tanɛ nɛ Yahudiinɛ. Kɛ cakɛ tii tɛ nyi ɲgaanɲa'ɛ.

¹² Kɛ nɛhɛpaa ɛpafɛrasɛ, ɛndɛ vɛranɛ goonɛ, tuunɛ ɛsɛ. Ci maa, ɛndɛ slɛnɛ ɲga Yeesu Alɛmasiihu nɛ ci, mabɛdamɛ ci ka ɖa dɛ'wa ka putɛ goonɛ dɛ ɛdzɛmɛ rɛɲwɛ. Agi ciɲɛnɛ nɛ ci dɛ ɖa dɛ'wa taa guci patɛ koonɛ kɛɲaanɛ ndihɛ ndihɛ, una shii slɛnɛ sɛtɛ mwayi ɛntanɲɛ patɛ, una slɛnɛtɛgi ɛsɛ. § ¹³ Kɛ nee nyi dɛ ginɛki makɛ sɛtɛ cii kɛya zaarɛ ka slɛnɛnɛ koonɛ da ka ɛnji Lawɛdikiya, da ɛnji Yarapwalisɛ ɛsɛ. ¹⁴ Kɛ nɛhɛpaa kadashinɛ gaamɛ ɛndɛ kuzɛka Luka tii da Dimasɛ tuunɛ. *

¹⁵ Nɛhɛpaamɛ keenɛ tɛ ndzɛkɛɲushi'inɛ dɛ Lawɛdikiya. Nɛhɛpaamɛ keenɛ tɛ Nimɛfa da ɛnji Ikɛliisiya ɛtɛ ca dza dɛ nɛ gatɛ asii. †

¹⁶ Mada kɛ uudɛpaa unɛ ɲanɲatɛ lɛkalɛkatɛnɛ ahadoonɛ, viimɛ ka Ikɛliisiya ɲga Lawɛdikiya, tɛya ɲanɲatɛ ahadatii ɛsɛ. Tɛ'i lɛkalɛkatɛtɛ nyaahɛ nyi ka tii ɛsɛ, kadɛ nɛ tɛya slɛkɛ koonɛ. Mada kɛ liwuunɛ, ɲanɲatɛmɛ ahadoonɛ. ¹⁷ Ma banuunɛ ka Arɛkipusɛ, wa ca ciɲɛ a ma slɛnɛtɛ vii Slandanaamɛ ka ci, kaa ca uudɛpanɛ. ‡

¹⁸ Nyi Bulusɛ dɛ ciinɛki ca naahɛ muudinɛ ɲga wabɛɛna. Kɛ nɛhɛpaa nyi tuunɛ. Ga ca zaanɛ koonɛ tuu'ina, a furɛshina nɛ nyi. Wa ɛntanɲɛ a ɖa koonɛ pwapoosɛ.

§ **4:12** 4.12 ɛpafɛrasɛ: 1.7; Filim. 23. * **4:14** 4.14 Luka: 2 Tim. 4.11; Filim. 24; Dimasɛ: 2 Tim. 4.10. † **4:15** 4.15 Lawɛdikiya: Sɛniinɛ 3.14. ‡ **4:17** 4.17 Arɛkipusɛ: Filim. 2.

Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə
Gude: Kura Aləkawalə ɲga Əntaɲfə New Testament

copyright © 2000 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Gude

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

56396c70-45d3-5118-be46-8c4c3fec34f1